

**Nasjonalparkstyret
for Femundsmarka
og Gutulia**

Besøksadresse
Tollef Bredals vei 13
7374 Rørøs

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 922 43 595
E-post: sikva@statsforvalteren.no

Norges geologiske undersøkelse
Leiv Eirikssons vei 39
7040 TRONDHEIM

Saksbehandler Sindre Kolstad Valan

Vår ref. 432.3

Deres ref.

Dato 23.09.2021

Dispensasjon - Femundsmarka NP - Flyvning med drone - 2021 - NGU

Viser til e-post og søknad om bruk av drone fra Norges geologiske undersøkelser v/ [REDACTED]
[REDACTED] av 16.09.2021

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia vil ved delegert myndighet gi dispensasjon til Norges geologiske undersøkelser v/ [REDACTED] for flyvning med drone i henhold til § 3 punkt 6.2 i vernebestemmelsene for Femundsmarka nasjonalpark. Dispensasjonen gis med hjemmel i Naturmangfoldlovens §48.

Vilkår:

- Tillatelsen må medbringes og kunne fremvises under flyvning. Dispensasjonen gjelder for inntil 4 flyvninger fra 29.09.2021 og er gyldig fram til 02.10.2021.
- Det forutsettes at opplegget er i tråd med det som er beskrevet i søknaden. Ved bruk av droner så skal det tas særlig hensyn til dyre- og fuglelivet.
- Flyging nært dyr og fugl skal unngås. Ved observasjon av rovfugl må dronen tas ned til fuglen har trekt vekk.
- Det skal holdes god avstand til eventuelle turfolk og jegere.
- Søker er pliktig til å innhente nødvendige tillatelser fra grunneier og følge Luftfartstilsynets regler for bruk av droner
- Ved publisering av film og bilder skal det gå klart fram at det er gitt tillatelse fra nasjonalparkstyret.
- Det skal leveres en kort rapport med beskrivelse av antall flyvninger og hvor disse har blitt gjennomført, innen 31. desember 2021.

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være 3 (tre) uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Norges geologiske undersøkelser skal gjennomføre et prosjekt på steinblokker og landformer i Femundsmarka nasjonalpark. Formålet med feltarbeidet er å validere opprinnelsen til de omfattende steinblokkene som finnes i Femundsmarka. Så langt har det vært lite arbeid som har fokusert på transporten av slike steinblokker. Steinblokkene er interessante ettersom de ser ut til å være forskjellige fra enkle blokkfelt eller fjellskråninger. Det er ønskelig å bruke dronebilder som fanger landformer ovenfra. Bildene vil også bli brukt til å lage en oversikt over landformer etter istiden. Feltarbeidet vil foregå mellom 29. sep og 2. okt. Avhengig av værforholdene, tilgjengeligheten av gode landformer, anslås 3-4 flyvninger på mindre enn 20 minutter. Det ønskede området for flyvninger er ganske stort, men det blir kun flyvd over (3-4) små flekker innenfor studieområdet (figur 1).

Figur 1. Oversikt over aktuelt område for flyvning.

Lovhjemmel

Femundsmarka nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde,
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer,
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

Bruk av drone

Det er grunn til å peke på at bruk av droner ikke regnes som motorferdsel etter motorferdselloven med forskrifter - og for verneforskrifter legges samme definisjon av motorferdsel til grunn som i motorferdselloven. Drone er et luftfartøy uten fører om bord, derfor er de likestilt med modellfly i lovverket. Dette er i følge § 3 pkt. 6.2 om forurensing forbudt. En søknad om dispensasjon krever behandling etter den generelle dispensasjonshjemmelen i § 4, dvs. vurdering etter naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplan og naturmangfoldloven § 48 må søknaden også vurderes etter naturmangfoldloven, herunder de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlaget, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jf. § 7.

Vurdering

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Området berører den nordlige delen av nasjonalparken, og innebærer å øke kunnskapgrunnlaget på geologi og landformer i Femundsmarka. Prosjektet drives av Norges geologiske undersøkelser.

Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglig registrering- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av det omsøkte tiltaket. Avgrenset bruk av drone vil ikke skade dyre- eller fuglelivet på denne tiden av året, så lenge det blir tatt hensyn ved å holde avstand. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så ut fra direkte hensyn til støy er tiltaket lite

problematisk mtp hensynet til de biologiske verneverdiene. Droner kan oppleves som et fremmedelement, og kan virke forstyrrende på både fugler og dyr. Det har vært tilfeller der rovfugl har angrepet dronene og blitt skadet. Ved observasjon av rovfugl må dronen tas ned helt til fuglen har flydd vekk.

Det er også kjent at besøkende i verneområder opplever dronebruk som forstyrrende og en lite ønsket aktivitet når en har oppsøkt fjellområdet for å oppleve stillhet og ro. Det er derfor viktig å vise respekt og holde avstand til turgåere. I denne perioden foregår det også jakt i området. Det er viktig å holde avstand og unngå å forstyrre jaktutøvelsen.

§ 9 Føre – var prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget anses som tilstrekkelig for å kunne behandle saken. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Når det gjelder forholdet til bruk av droner innenfor nasjonalparkene, så har nasjonalparkstyret vedtatt egne retningslinjer for bruk av droner. Retningslinjene er utarbeidet for å tydeliggjøre hvilke formål som kan få dispensasjon og dermed unngå uheldig presedens i saker som gjelder private formål. Forskning og naturdokumentasjon er at av formålene som kan gis dispensasjon. Det er i de siste årene registrert en økning i søknader om droneflyging til ulike tiltak, og det er viktig å merke seg at dispensasjonsregelen i nml § 48 ikke kan brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket. Det er i tidligere saker åpnet opp for avgrenset bruk av drone for filming/fotografering med formål faglig dokumentasjon og tiltak som blir vurdert å ha klar nytteverdi.

Dette tiltaket blir vurdert til å ha stor samfunnsmessig nytteverdi. Bilder og film vil bli benyttet til prosjektet som har til formål å øke kunnskapsgrunnlaget knyttet til geologi og landformer i Femundsmarka. Landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer er et av verneformålene i nasjonalparken. Dette prosjektet kan dermed gi økt kunnskap om et av formålene med vernet og ansees derfor også å ha stor verdi for forvaltningen.

Selve droneflyvningen medfører ikke miljøforringing dersom det blir utført med hensyn til verneverdiene, og nml § 11 blir derfor ikke ansett som relevant. § 12 gir føringer om «miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder». Bruk av drone i dette tilfelle er en effektiv metode som gir mindre uro enn ved bruk av f.eks. helikopter. Nasjonalparkstyret vurderer at en har god kunnskap om naturmangfoldet, og vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt under gitte vilkår. Droneflyvningen er kortvarig og forbigående, og vil med gitte vilkår ikke påvirke verneverdiene i nevneverdig grad. Tiltaket er ut i fra ei samlet vurdering både viktig og nødvendig av hensyn til å øke kunnskapsgrunnlaget. Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, eller stride mot verneformålet.

Med hilsen

Sindre Kolstad Valan
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Statskog SF

Miljødirektoratet

Statsforvalteren i Trøndelag

Postboks 63 Sentrum

Postboks 5672 Torgarden

Postboks 2600

7801

7485

7734

NAMSOS

TRONDHEIM

STEINKJER